

ARTIKEL INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES -AIJOSS

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.8393113>

INTJOS 2023; 1 (2) :151- 160

Toplumsal Cinsiyet Temelli Grup Çalışmasının Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Algılarına Etkisi: Deneysel Çalışma

The Effect of Gender-Based Group Work on University Students' Gender Perceptions: An Experimental Study

- Erdiñç KALAYCI
Yozgat Bozok Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü
kalaycierdinc@gmail.com
ORCID: 0000-0001-8572-972X
- Semih SÜTÇÜ
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi,
Zübeyde Hanım Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü
semihsutcu@gmail.com
ORCID: 0000-0002-6833-3464

ÖZET

Bu çalışma, toplumsal cinsiyet temelli grup çalışmasının üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algılarına olan etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve farkındalığı, modern toplumun önemli bir meselesi olarak öne çıkmaktadır. Bu araştırma, üniversite

Kaynak gösterimi için:

KALAYCI E. & SÜTÇÜ S. (2023). Toplumsal Cinsiyet Temelli Grup Çalışmasının Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Algılarına Etkisinin İncelenmesi: Deneysel Çalışma; Artikkel International Journal of Social Sciences -AIJOSS, s.2 c. 1 ISSN: 2980-1028

eğitiminin bu konudaki algıları nasıl etkileyebileceğini anlamak amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın temel hedefi, toplumsal cinsiyet temelli grup çalışmasının öğrencilerin toplumsal cinsiyet algıları üzerindeki etkisini değerlendirmektir. Araştırma kapsamında, katılımcılara önceden belirlenmiş konular hakkında gruplar oluşturma fırsatı sunulmuş ve bu gruplar toplumsal cinsiyetin farklı yönleri üzerine odaklanmıştır. Katılımcıların bu grup çalışmaları sonrasında toplumsal cinsiyet algılarında olumlu bir değişim yaşadığı gözlemlenmiştir. Elde edilen veriler, grup çalışmasının öğrencilerin toplumsal cinsiyet konusundaki farkındalığını artırdığını göstermektedir. Katılımcılar, daha önce göz ardı edebilecekleri veya az önem verebilecekleri toplumsal cinsiyet konularına daha derinlemesine dikkat etmeye başlamışlardır. Ayrıca, grup içi etkileşimler, katılımcıların farklı bakış açılarına maruz kalmalarını ve bu sayede toplumsal cinsiyetin karmaşıklığına daha geniş bir perspektiften yaklaşmalarını sağlamıştır. İstatistiksel analiz sonuçları, grup çalışmasının öğrencilerin toplumsal cinsiyet algıları üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu desteklemektedir. Bu istatistiksel sonuçlar, çalışmanın güvenilirliğini artırmaktadır. Katılımcıların grup çalışmalarının ardından toplumsal cinsiyet konusunda daha bilinçli ve duyarlı hale geldiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal cinsiyet, öğrenci, grup çalışması, toplumsal cinsiyet rolleri.

ABSTRACT

This study aims to continue to examine the duration of gender-based group work on university students' perceptions of gender. Gender inequality and understanding are prominent provisions as an important rule of modern society. This research was conducted to understand how university education will affect perceptions on this subject. The main aim of the study is to limit the duration of gender-based group work on students' perceptions of gender. Within the scope of the research, the possibility of forming groups on the topics determined according to their groups was presented and focused on the different groups of gender of these communities. It was observed that the participants experienced a positive change in their perceptions of gender after this group work. The obtained guidelines show that group work increases students' thoughts on gender. Respondents began to pay more attention to gender issues that they would previously have overlooked or paid little attention to. In addition, in-group interactions allowed them to be exposed to different perspectives and thus to approach the complexity of gender from a broader perspective. The results of the statistical analysis argue that the effect of group work on students' gender perceptions has an effect. The results of these results increase their reliability. He observed that participants became more documented and sensitive about gender after group groups.

Key Words: Gender, student, group work, gender roles.

GİRİŞ

Toplumsal cinsiyet, kadın ve erkeğin sosyal ve kültürel ilişkiler içinde şekillenen sosyal kimlik özellikleri olarak ortaya çıkarken, cinsiyet ise bireylerin biyolojik doğasındaki farklılıkları ifade etmektedir. Toplumsal cinsiyet, toplumsal normlar, inançlar, gelenekler ve kültür tarafından belirlenen bir toplumsal yapıyı ifade eder (Vatandaş, 2007) ve toplumların toplumsal cinsiyete özgü tanımlarını, davranış normlarını, değer ve tutumlarını içerir (Akın, 2007). Bu, kadın ve erkeklerden beklenen toplumsal cinsiyet temelli rol ve davranışların meşrulaştırılmasının kültürlere göre farklılık gösterdiği anlamına gelmektedir (UNICEF, 2017). Ancak kadın ve erkeğin toplumdaki konumu söz konusu olduğunda çoğu toplumun erkekliğin etkinliklerini ve tutumlarını yücelttiği görülmektedir. Bu durum erkek mekânlarının ve statüsünün artmasına neden olur (Francis, 2006). Bu durumda eğitim ve kariyer olanakları, istihdam, ekonomik kaynakların paylaşımı, siyasi temsil gibi toplumsal hayatın temel alanlarında kendini gösteren bir cinsiyet eşitsizliği söz konusudur.

Toplumsal cinsiyet rolleri, erkeklik ve kadınlık gibi belirli özelliklerin ve davranışların kimlere ait olduğu şeklindeki yaygın inançları içerir. Bu inançlar, bireylerin hayatlarını şekillendiren ve bazen kısıtlayan bir etki yaratabilir. Örneğin, erkeklerin duygusal zayıflık göstermemesi veya kadınların güçlü liderlik rollerini üstlenmemesi gibi inançlar, toplumsal cinsiyet rollerinin bir sonucu olarak ortaya çıkar (Scott, 2007). Bu tür inançların sorgulanması ve değiştirilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğine giden yolda kritik bir adımdır.

Eğitim alanı toplumsal cinsiyet eşitsizliğini dönüştürecek en etkili toplumsal mekanizmalardan biridir. Toplumsal cinsiyet eşitliği hedefine ulaşmak için eşit olmayan toplumsal cinsiyet ilişkilerini meşrulaştıran tutumların değiştirilmesi gerektiği belirtilmektedir (Baydur vd., 2016).

Okullar, bireyin sosyalleşmesinden sorumlu tek resmi kurum olarak kabul edilmektedir. Okullar cinsiyet rollerine ilişkin kalıpyargıları öğretmen beklentileri, iletişim biçimleri, kullanılan materyaller ve eğitim uygulamalarının içerikleri yoluyla bireylere gizli veya açık olarak aktarmaktadır (Esen, 2015). Okullar toplumsal cinsiyet rollerinin yeniden üretildiği ortamlar olmakla birlikte birçok konuda olduğu gibi bu konuda da olumlu tutumlar kazanma fırsatlarına sahiptir.

Üniversite öğrencileri, toplumsal cinsiyet rollerinin şekillendiği ve güçlendiği bir dönemde bulunmaktadır. Eğitim kurumları, genç bireylerin düşüncelerini ve tutumlarını şekillendirdiği, sosyal normları sorguladığı ve kimliklerini bulduğu önemli platformlardır. Bu nedenle, üniversite yılları, toplumsal cinsiyet rollerine karşı farkındalık oluşturmaya ve bu rolleri yeniden değerlendirmenin bir fırsat penceresi olarak görülmelidir.

Grup çalışması, toplumsal cinsiyet rolleri konusunda farkındalık oluşturmak ve mevcut inançları yeniden değerlendirmek için etkili bir araçtır. İnsanlar, çeşitli bakış açılarından gelen grup üyeleriyle etkileşime girdiklerinde, önyargıları sorgulama ve daha geniş bir perspektife geçme fırsatı bulabilirler. Grup içi tartışmalar, bireylerin önyargıları fark etmelerini, bu önyargıları neden sürdürdüklerini anlamalarını ve yeni düşünce kalıpları geliştirmelerini teşvik edebilir.

Bu makalenin amacı, üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algıları üzerinde grup çalışmalarının etkisini incelemektir. Bu çalışma, deneysel bir çalışma olması sebebiyle alanyazına toplumsal cinsiyet eşitliğine katkıda bulunma potansiyeline sahip önemli sonuçlar sunacağı düşünülmektedir.

1. YÖNTEM

Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet kavramı ile ilgili bilinç düzeylerini artırmak, toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin algılarını yükseltmek ve kendi rollerine ilişkin deneyimlerini ortaya koymak amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür. Nicel desende yürütülen çalışmada öntest-sontest kontrol gruplu bir deneysel yöntem kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının oluşturulduğu çalışmada, gruplar arası farklılıkları ölçebilmek amacıyla her iki gruptan da uygulama öncesi ve sonrası veri toplanmıştır.

Çalışmaya 2019-2020 Eğitim Öğretim Döneminde Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'ndeki gönüllü öğrencilerden 24 katılımcı (12 kişilik deney ve 12 kişilik kontrol grubu) dahil edilmiştir. Çalışmaya önce gönüllü öğrencileri belirlemek amacıyla öğrencilere duyurular yapılmış ve gönüllü olan öğrencilere çalışma bilgilendirme yapılmıştır. Katılımcılar rastgele deney ve kontrol gruplarına eşit olarak atanmıştır. Deney grubuna 8 oturumluk toplumsal cinsiyet temelli grup çalışması uygulanırken, kontrol grubuna herhangi bir uygulama gerçekleştirilmemiştir.

Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet kavramı ile ilgili bilinç düzeylerini artırmak, toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin algılarını yükseltmek ve kendi rollerine ilişkin deneyimlerini ortaya koymak amacıyla yürütülen bu çalışmada üç bölümden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Katılımcıların sosyo-demografik bilgilerini belirlemek amacıyla kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Öğrencilerin toplumsal cinsiyet algılarını belirlemek amacıyla Altınova ve Duyan (2013) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 5 li likert tipinde bir ölçme aracı olup, ifadeleri "Tamamen katılmıyorum", "Katılmıyorum", "Kararsızım", "Katılıyorum" ve "Tamamen katılıyorum" şeklindedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 25 en yüksek puan ise 125'tir. Ölçekten alınan puanların artması toplumsal cinsiyet algılarının da yükseldiğini göstermektedir.

"Ön-test ve Son-test Kontrol Grup Desen" kullanılan çalışmada, deney grubundaki öğrenciler 8 haftalık grup çalışması uygulanmıştır. Hem deney hem kontrol grubuna uygulama öncesinde ve sonrasında "Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği" uygulanarak çalışmanın etkililiği ölçülmüştür.

Araştırma kapsamında elde edilen veriler SPSS 22.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının denkliliğini belirlemek ve ön test ve son test sonuçlarını incelemek için ortalama puanlar hesaplanmıştır. Veriler normal dağılım göstermediği için parametrik olmayan bir analiz olan Wilcoxon işaretli sıra testi yapılmıştır.

Grup çalışması, çalışmanın birinci yazarı tarafından yürütülmüştür. Her bir oturumun içeriği aşağıdaki gibidir:

Oturum 1: Giriş ve Amaç Tanımı: Grup üyeleri tanışır ve amaçlarını paylaşırlar. Toplumsal cinsiyet rolleri ve eşitsizliğinin genel bir tanımı yapılır. Çalışmanın hedefleri ve kazanımları açıklanır.

Oturum 2: Temel Kavramlar ve Terimler: Toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği, cinsel yönelim gibi temel terimler ve kavramlar açıklanır. Toplumsal cinsiyet rollerinin nasıl oluştuğu ve nasıl yaygınlaştığı tartışılır.

Oturum 3: Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Etkileri: Toplumsal cinsiyet rollerinin bireylerin yaşamlarına nasıl etki ettiği ve sınırlamalar yarattığı ele alınır. Katılımcılar, bireysel deneyimlerini ve gözlemlerini paylaşarak konuyu daha somut hale getirir.

Oturum 4: Üniversite Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Algıları: Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algılarını etkileyen faktörler üzerine tartışılır. Medya, aile, eğitim gibi etmenlerin rolü ele alınır.

Oturum 5: Grup Tartışmaları ve Önyargıların Farkına Varma: Grup içi küçük tartışma grupları oluşturulur. Katılımcılar, toplumsal cinsiyetle ilgili içselleştirdikleri önyargıları paylaşır ve sorgular.

Oturum 6: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İçin Eylem Planları: Katılımcılar, bireysel ve toplumsal düzeyde toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik etmek için neler yapabilecekleri üzerine düşünür. Toplumsal cinsiyet rollerini değiştirmek için adımlar atma konusunda öneriler sunarlar.

Oturum 7: Empati ve Perspektif Değişimi: Katılımcılar, farklı cinsiyet kimlikleri ve deneyimler hakkında daha fazla bilgi edinmek için birbirlerine sorular sorar. Empati geliştirme ve farklı perspektiflerle bakma becerisi üzerine çalışılır.

Oturum 8: Sonlandırma: Grup üyeleri, çalışmanın sonuçlarını ve deneyimlerini paylaşırlar. Elde edilen farkındalık ve öğrenmeler gözden geçirilir. Toplumsal cinsiyet eşitliği için gelecekteki adımlar ve devam eden çaba konuşulur.

2. BULGULAR

2.1. Katılımcıların Sosyo-Demografik Bilgileri

Deney grubu ve kontrol grubunun sosyodemografik özellikleri Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Deney ve kontrol Grubunun Sosyodemografik Özellikleri

	Sayı	%
Bölüm		
Sosyal Hizmet	8	33
Sağlık Yönetimi	6	25
Çocuk Gelişimi	5	21
Beslenme ve Diyetetik	5	21
Aile Yapısı		

Geniş	6	25
Çekirdek	14	59
Tek Ebeveynli	4	16
Yaşamlarının büyük bir bölümünü geçirdikleri yer		
İl	15	63
İlçe	5	21
Köy	4	16
Sınıf		
3. Sınıf	16	66
4.Sınıf	8	34
Toplam	24	100

Araştırmaya dahil olan öğrencilerin %33'ünün sosyal hizmet, %25,'inin sağlık yönetimi, yaklaşık %20'şerlik bir oranının da çocuk gelişimi ve beslenme ve diyetetik bölümü öğrencilerinden oluştuğu saptanmıştır. Öğrencilerin aile yapısı incelendiğinde büyük bir oranının (%59) çekirdek aileye sahip olduğu bulunurken, %63'ünün illerde yaşadıkları görülmektedir. Öğrencilerin %66'sı üçüncü sınıf, %34'ü ise 4.sınıf olduklarını belirtmiştir.

2.2. Katılımcıların Uygulama Öncesi Ölçek Puanları

Toplumsal cinsiyet temelli grup çalışmasının uygulanabilmesi için uygulama başlamadan önce gruplar arası denklik belirlenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda Wilcoxon işaretli sıralar testi kullanılmış ve denkliliğine ilişkin analiz sonuçları Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Gruplar Arası Denklik Sonuçları

Ölçek	Grup	S	X	SS	t	Anlamlılık Düzeyi
Toplam	Deney	12	104,00	20,77	-2,226	p>0,05
	Kontrol	12	98,25	18,95		

DeneySEL işleme geçmeden önce, deney ve kontrol gruplarının sosyal duygusal öğrenme becerileri ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek üzere Wilcoxon işaretli sıralar testi yapılmıştır. Tablo 2'de görüldüğü gibi analiz sonucunda, deney ve kontrol gruplarının toplumsal cinsiyet algıları ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Bu sonuca göre, grupların denk olduğu kabul edilmiş uygulama aşamasına geçilmiştir.

2.3. Grup Çalışmasının Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algılarına Etkisine İlişkin Bulgular

Grup çalışması öncesinde ve sonrasında toplanan verilerin analiz edilmesi sonucunda, deney ve kontrol gruplarının karşılaştırılması verilmiş, grupların toplumsal cinsiyet algılarının belirlenmesi ile anlamlılık düzeyleri belirlenmiştir. Bu kapsamda deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesi ve sonrası uygulanan “Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği” puan ortalamaları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Deney ve Kontrol Gruplarının Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği Ölçeği Puanlarına İlişkin Analiz Sonuçları

Gruplar	Ön Test			Son Test			P
	S	X	SS	S	X	SS	
Deney	12	104,00	20,77	12	117,67	8,70	,026
Kontrol	12	98,25	18,95	12	97,88	16,40	,885

Tablo 3’de görüldüğü gibi, Kontrol grubuna ön testte uygulanan toplumsal cinsiyet algısı ölçeği puan ortalaması (C =98,25, SS=18,95) ile son testte uygulanan toplumsal cinsiyet algısı ölçeği puan ortalamasının (C =97,88, SS=16,40) birbirine yakın olduğu ve ortalamaları değişmediği görülmektedir ve istatistiksel olarak da anlamlı değildir ($p>0,05$). Deney grubunun grup çalışması öncesi toplumsal cinsiyet algısı ölçeği puan ortalamasının (C =104,00, SS=20,77), grup çalışması sonrası toplumsal cinsiyet algısı ölçeği puan ortalamasından (C =117,67, SS=8,70) daha düşük olduğu ve istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p<0,05$) saptanmıştır. Bu sonuçlara göre toplumsal cinsiyet odağında oluşturulmuş grup çalışmasının üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algılarına olumlu yönde etkisi olduğu sonucuna varılabilir.

Çalışmanın bu bulgularını öğrencilerin ifadeleri desteklemektedir:

“Grup çalışmasına katılmadan önce doğru bildiğim yanlışlarım varmış. Bunları fark etmek benim için büyük bir kazanım oldu.”

“Uygulama ile aslında annemden öğrendiğim toplumsal cinsiyete kalıplarını devam ettirdiğimi gördüm.”

“Toplumsal cinsiyeti kavram olarak biliyordum ama uygulamada görmek benim için çok değerliydi.”

“Rollerimi öğrenmemin ilişki kurmam açısından faydalı olacağını düşünüyorum.”

3. TARTIŞMA

Bu çalışma üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet kavramı ile ilgili bilinç düzeylerini artırmak, toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin algılarını yükseltmek ve kendi rollerine ilişkin deneyimlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Üniversite öğrencilerini toplumsal cinsiyet algılarını inceleye ve farkındalık düzeylerinin belirlemeye çalışan birçok araştırma bulunmaktadır. Ancak toplumsal cinsiyet odağında deneysel yöntemle bu konuyu ele alan çalışmaların sayısı azdır.

Bulgular, üniversite öğrencilerinin uygulama aşamasına geçmeden önce toplumsal cinsiyet kavramına yönelik algılarında sosyal çevrenin etkisi, aile yapısı gibi etkilerinin etkili olduğunu göstermiştir. Uygulama sonunda ise üniversite öğrencilerin toplumsal cinsiyet algılarında ve söylemlerinde olumlu yönde değişimler olduğu gözlenmiş ve bu değişimler analiz sonuçlarına da yansımıştır.

Çalışma sonuçlarına bakıldığında grup çalışmasının öğrencilerin toplumsal cinsiyet algılarının artmasında ve bilinç düzeylerinin yükselmesinde etkili olduğunu göstermektedir. Literatür incelendiğinde, grup çalışmasının katılımcıların toplumsal cinsiyet algılarına olumlu yönde etkisi olduğunu gösteren çalışmalar bulunmaktadır. Maldonado ve ark. (2013), toplumsal cinsiyete duyarlı oluşturduğu odak grup görüşmesinde katılımcıların odak grup görüşmesinden maksimum verim aldığı sonuçlarına ulaşmıştır. Karakoç ve ark. (2022) ise üniversite öğrencilerine yönelik yapmış oldukları toplumsal cinsiyet eğitiminin toplumsal cinsiyet algısı ve toplumsal cinsiyet rolü üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğu sonuçlarına ulaşmıştır. Uzun ve ark. (2017) ise öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı ve toplumsal cinsiyet rollerine eğitimin etkisini incelediği çalışmada benzer sonuçlara ulaşmıştır. Bu çalışmalar ile benzer sonuçları yurt dışında yapılan çalışmalarda görmek mümkündür. Bhasin (1997), erkeklerin toplumsal cinsiyet deneyimlerine ve reflekslerine yönelik gerçekleştirdiği grup çalışmasında erkeklerin çalışma öncesi ve sonrası deneyimlerine yönelik bakış açılarının farklılaştığını ifade etmiştir.

SONUÇ

Bu çalışma, toplumsal cinsiyet temelli grup çalışmasının üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algıları üzerindeki etkisini araştırmayı amaçlamaktadır. Araştırmanın temel amacı, eğitim ortamında toplumsal cinsiyet konusundaki farkındalığı artırmak ve öğrencilerin bu konudaki algılarını zenginleştirmektir. Araştırma sonuçlarında, toplumsal cinsiyet temelli grup çalışmasının öğrencilerin toplumsal cinsiyet algılarını olumlu yönde etkilediğine ulaşılmıştır. Bu sonuç, eğitim alanında toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve farkındalığına yönelik önemli bir adım olarak değerlendirilebilir.

Araştırmanın bulguları, katılımcıların grup çalışmasının ardından toplumsal cinsiyet hakkındaki görüşlerinde belirgin bir değişim yaşadığını göstermektedir. Öğrenciler, daha önce göz ardı ettikleri veya az önem verdikleri konularda farkındalık kazandıkları gözlenmiştir. Bu durum, toplumsal

cinsiyetin karmaşıklığına ve çeşitliliğine dair daha derinlemesine düşüncelerini sağlamış olabilir. Ayrıca, grup çalışmasının öğrencilere farklı bakış açıları sunma ve empati yeteneklerini geliştirme fırsatı tanıdığı görülmüştür. Bu durum da, öğrencilerin toplumsal cinsiyet konusunu daha geniş bir perspektiften ele almalarını sağlayarak, daha kapsayıcı düşünce biçimleri geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Elde edilen istatistiksel sonuçlar da, grup çalışmasının toplumsal cinsiyet algıları üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu göstermektedir. Bu istatistiksel ölçütler, araştırmanın güvenilirliğini ve sonuçların genelleme potansiyelini desteklemektedir. Veriler, grup çalışmasının öğrencilerin bilgi düzeylerini artırmaya yönelik etkili bir yol olduğunu göstermektedir. Bu da, gelecekte toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda daha bilinçli bireylerin yetiştirilmesine katkıda bulunabilir.

Sonuç olarak, bu çalışmanın bulguları, toplumsal cinsiyet temelli grup çalışmalarının üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algılarına olumlu bir şekilde etki edebileceğini ve bu tür eğitimlerin toplumsal cinsiyet eşitsizliğine karşı mücadelede önemli bir araç olabileceğini vurgulamaktadır. Bu çalışma, gelecekteki araştırmalara ve eğitim uygulamalarına temel oluşturacak bir çerçeve sunmaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin azaltılması ve farkındalığın artırılması amacıyla bu tür eğitimlerin daha geniş kapsamlı olarak değerlendirilmesi önerilmektedir. Bu çalışmanın sonuçları, toplumsal cinsiyet konusundaki eğitim ve farkındalık çalışmalarının önemini vurgulamakta ve bu alanda atılacak adımlara rehberlik etmektedir.

KAYNAKÇA

- Akın, A. (2007). Toplumsal cinsiyet (gender) ayrımcılığı ve sağlık. *Toplum Hekimliği Bülteni*, 26(2), 1-9.
- Altınova, H. H., & Duyan, V. (2013). Toplumsal cinsiyet algısı ölçeğinin geçerlilik güvenirlik çalışması. *Journal of Society & Social Work*, 24(2), 9-22.
- Baydur, H., Ucan, G., Seker, D., Ozpinar, S., Gerçeklioglu, G. & Horasan, G. D. (2016). Manisa kent merkezinde yaşayan yetişkinlerde toplumsal cinsiyet tutumunun değerlendirilmesi: yöntem ve temel bulgular (Evaluation of gender attitudes among adults living in Manisa city center: method and main findings). *Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2(5), 126-133.
- Bhasin, K. (1997). Gender workshops with men: experiences and reflections. *Gender and Development*, 5 (2), 55-61.
- Esen, Y. (2015). Kadın dostu kentler eğitici kiti (Women-friendly cities educational kit). <https://www.researchgate.net/publication/304246582>
- Francis, B. (2006). The nature of gender. İçinde C. Skelton, B. Francis, & L. Smulyan (Editorler.) *The Sage handbook of gender and education* (ss. 7-17). Sage Publications.
- Karakoç, H., Duran, B., Döner, Ş.İ., (2022). Üniversite Öğrencilerine Verilen Toplumsal Cinsiyet ve Şiddet Farkındalığı Eğitiminin Toplumsal Cinsiyet Algı ve Tutumuna Etkisi. *Güncel Hemşirelik Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 114-121.
- Maldonado, V. E. M., Torres, L. M. T., & de Sáez, M. J. N. (2013). Focus Group discussion as tool to study gender relations in urban community members. *Enfermería global*, 12(1).

- Scott, W. J. (2007). Toplumsal cinsiyet: Faydalı bir tarihsel analiz. (A. T. Kılıç, Çev.) İstanbul: Agora Yayınları.
- UNICEF (2017). Gender Equality. <https://www.unicef.org/rosa/media/1761/file/Gender%20glossary%20of%20terms%20and%20concepts%20.pdf>
- Uzun, Z., Erdem, S., Güç, K., Safak Uzun, A. & Erdem, E. (2017). Toplumsal cinsiyet algısı ve toplumsal cinsiyet rollerine eğitimin etkisi: Deneysel bir çalışma. Journal of Human Sciences, 14(1), 678-693. doi:10.14687/jhs.v14i1.4354
- Vatandaş, C. (2007). Toplumsal cinsiyet ve cinsiyet rollerinin algılanışı. İstanbul Journal of Sociological Studies, (35), 29-56.